

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИСПАНСКИ ЕЗИК ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1 (ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА)

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по испански език в първи гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и междукултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика.

Тази програма е предназначена за ученици от IX и X клас, които след интензивно обучение в VIII клас постигат ниво В1 по Общата европейска езикова рамка в края на X клас. Тази програма позволява гъвкаво прилагане на изискванията за постигане на описаното ниво на знания и умения по испански език в съответствие с училищния учебен план. Приложима е и за ученици от XI и XII клас с разширено изучаване на испански език. Обучението по испански език по учебен план с разширено изучаване на езика в X клас разширява и допълва компетентностите за ниво В1.1.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ за всеки следващ клас през целия етап на обучение.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ В КРАЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира общото съдържание на несложни текстове по познати теми, представени с нормално темпо на речта и стандартно произношение; да разбира основната информация и конкретни подробности от несложни текстове от по-широки области на обществения живот, съдържащи общоупотребявана лексика и представени с ясна дикция и нормално темпо на речта; да проследява разговор по познати теми между носители на езика, като разбира комуникативните намерения и идентифицира лицата, темата на разговора, мненията и чувствата; да разбира общия смисъл на информация от средствата за масово осведомяване. 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира общото съдържание и извлича основна информация от автентични/адаптирани художествени и научнопопулярни текстове, написани на стандартен език по познати теми и теми, свързани с актуални събития; да проследява логическата и хронологичната последователност на събитията в текстове по познати теми, да открива темата и комуникативното намерение на автора; да разбира и открива необходима информация от различни обяви, описания, инструкции и др.; да разбира конкретна информация от текстове, представляващи лична кореспонденция, да определя изразените чувства, желания, намерения. 	<p>Ученикът може:</p> <p>При диалогична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> да започва, да поддържа и да завършва разговор по познати теми или свързани с актуални събития в съответствие с комуникативната задача; да изразява лично мнение, съгласие или несъгласие; да изразява и да реагира на чувства; да използва уместна и разнообразна лексика, съответстваща на комуникативната ситуация; да говори относително гладко, без прекалено големи паузи, с произношение и интонация, близки до стандартните и ненарушаващи разбирането; да използва компенсаторни стратегии. <p>При монологична реч</p> <ul style="list-style-type: none"> да представя информация по познати теми и теми, свързани с актуални събития или с личните интереси, като изтъква най-същественото в нея; да описва накратко случки, събития и преживявания; 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да създава описателни и повествователни текстове по познати теми и теми, свързани с актуални събития; да създава кратки информативни текстове; да попълва формуляри, анкети и др., като използва конкретна информация, излага лично мнение; да разработва проекти на познати теми, като ползва различни източници; да води лична кореспонденция, като описва събития и впечатления; да разказва и/или да преразказва история.

		<ul style="list-style-type: none"> • да преразказва устно кратки текстове; • да обяснява и да посочва причините за своите планове и намерения; • да говори относително гладко, без прекалено големи паузи, с произношение и интонация, близки до стандартните; • да владее компенсаторни стратегии.	
--	--	--	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p><i>Необходимо е да има елементи и/или отделна рубрика, свързани с културата на Испания и испаноезичните страни, както и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданското образование и устойчивото развитие с активно приложение на ИКТ в клас. Изкуствата и технологиите да са представени в дейностите.</i></p> <p>I. Аз и другите</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аз и моят свят (семейство, училищна среда) • Междупличностни отношения (чувства, емоции) • Социална среда и ценностна система (начини на общуване -реално и виртуално, речеви етикети) <p>II. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • Моето родно място – минало, настояще, бъдеще. Забележителни личности. • Моите мечти и представи за бъдещето (образование, професия, дом, семейство). 	<p>СЛУШАНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира съществената информация от изказвания и ограничени по обем текстове по изучаваните тематични области, представени с нормално темпо на речта и стандартно произношение; • да проследява разговор по изучаваните тематични области между носители на езика, като разбира комуникативните намерения и идентифицира лицата (цел, адресат), темата на разговора, мненията и чувствата; • да разбира общия смисъл на информацията от средствата за масово осведомяване; • да подбира конкретна информация от съобщения, реклами, менюта, инструкции, разговори (и по телефона), разписания на влакове, автобуси, самолети; прогнози за времето; • да разбира основната информация от несложни текстове от по-широки области на обществения живот, съдържащи общоупотребявана лексика и представени с ясна дикция и нормално темпо на речта; • да открива връзки между сведения и събития; • да разбира общото съдържание на откъси от филми, представени на стандартен език; • да използва компенсаторни стратегии 	<p>ФОНЕТИКА И ФОНОЛОГИЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Acento y entonación <p>ПРАВОПИС И ПУНКТУАЦИЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reglas de acentuación • Normas ortográficas • Signos y normas de puntuación <p><i>Тъй като в VIII клас с интензивно изучаване се придобиват основните граматични знания, то новите се интегрират с вече усвоените чрез систематизиране, надграждане и задълбочаване на вече въведените граматични категории и усъвършенстване на уменията за тяхното прилагане.</i></p> <p>ГРАМАТИКА</p> <p>Artículo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - artículo con los nombres propios - combinación con otros determinantes (toda una historia, las otras compañeras, etc.) <p>Sustantivo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - género y número - sustantivos compuestos - cambio de significado según el género (el cólera/la cólera, el pendiente/la pendiente, etc.) <p>Adjetivo</p> <ul style="list-style-type: none"> - cambio del significado según el lugar (una amiga vieja/una vieja amiga);

- Наука и научни постижения (известни учени и техният принос, иновационни технологии)

III. Всекидневие

- Облекло и мода (модни предпочитания и тенденции)
- Кулинарно многообразие
- Интереси, увлечения (музика, книги, кино, спорт).
- Изкуства (емблематични представители на различните видове изкуства и култура и техни произведения)

IV. Здраве и здравословен начин на живот

- Здравословно хранене. Физическа активност и здраве
- Здравословни навици и поведение

V. Природа и екология

- Природни чудеса и забележителности
- Диви животни
- Екотуризм - защитени природни обекти. Екологични организации и инициативи

ЧЕТЕНЕ

Ученикът може:

- да извлича основна информация от автентични, съответстващи на езиковото ниво и /или адаптирани художествени и научнопопулярни текстове по изучаваните тематични области и по актуални събития, написани на стандартен език;
- да разбира комуникативното намерение на автора (цел, адресат), като определя темата, разграничава съществените моменти, проследява сюжетната линия, разграничава персонажите;
- да открива необходимата информация в обяви, реклами, менюта, рецепти, разписания, инструкции, програми на радио, телевизия, кино, театър, концерти и др.;
- да разбира конкретна информация от писма, покани и електронни съобщения, определяйки изразените в тях намерения, желания и чувства;
- да проследява логическата и хронологична последователност на събитията в текстове, свързани с изучаваните тематични области;
- да използва компенсаторни стратегии, като се ориентира по илюстрациите, заглавието и контекста, спецификата на конкретния текст, интернационалната лексика.

ГОВОРЕНЕ

Ученикът може:

При диалогична реч

- да участва в разговор (вкл. в подготвено кратко интервю) по изучаваните тематични области и теми, свързани с интересите му в съответствие с комуникативната задача;

- la apócope (un hombre bueno/un buen hombre);
- grado comparativo: superior/inferior a, más/menos de/que...
- grado comparativo: igual a/que...; no ... más/menos de...

Pronombres

- posesivos tónicos (un amigo mío)
- posición y combinación de los pronombres CD/CI;
- valores de “se”
- el demostrativo neutro
- indefinidos/negativos: cada, vario,-a/s;
- interrogativos y relativos: qué/cuál
- falta de posesivo después de un pronombre CI
- indefinidos/negativos: ambos/as; sendos/as
- interrogativos y relativos: cuán/cuánto

Numerales

- ordinales: (10^{o/a} - 20^{o/a})
- los partitivos (1/2 - 1/10), los multiplicativos (doble, triple, cuádruple, etc.)

Verbo

- estilo directo y estilo indirecto
- Modo Indicativo/Modo Subjuntivo
- Plan Presente/Plan Pasado
- contraste Presente/Pretérito Perfecto
- contraste Pretérito perfecto/Pretérito Indefinido
- contraste Pretérito Imperfecto/Pretérito Indefinido
- Pretérito Imperfecto de Indicativo:** valor de cortesía
- Futuro Simple/Futuro Compuesto:** probabilidad
- Condicional simple y compuesto:** probabilidad, valor de cortesía, de probabilidad, de dar consejo
- Subjuntivo** para expresar:
  - probabilidad
  - actividad mental negativa
  - consecuencia
  - condiciones realizables e irrealizables

VI. Моята родина и светът

- Аз – гражданин на Европа и света.
- Регионални празници и традиции.
- Пътуване, ваканция, туризъм (планиране, впечатления и преживявания)
- Приносът на моята родина в световното културно-историческо наследство

- да търси, да дава информация и да договаря съвместна дейност във връзка с изучаваните тематични области;
- да започва, да поддържа и да завършва разговор по познати теми, да обменя конкретна информация, да изразява мнение, съгласие или несъгласие със събеседниците;
- да споделя преживявания и да изразява чувства (интерес, удивление, радост и др.);
- да говори относително гладко, без прекалено големи паузи, с произношение и интонация, близки до нормите на езика и ненарушаващи разбирането;
- да използва разнообразни езикови средства, речево поведение, регистър на общуване и компенсаторни стратегии.

При монологична реч

- да представя информация по познати и свързани с интересите му теми, като изтъква същественото;
- да разказва накратко случки, събития, преживявания, да описва лица, места и явления;
- да преразказва кратки текстове, като използва опорни точки или илюстративен материал;
- да представя плановете и намеренията си, като посочва мотиви и се аргументира;
- да говори относително гладко, без големи паузи, с произношение и интонация, близки до нормите на езика и ненарушаващи разбирането;
- да използва компенсаторни стратегии.

- intención
- *contraste* Presente de Subjuntivo/Pretérito Perfecto de Subjuntivo
- *contraste* Presente de Subjuntivo/Imperfecto de Subjuntivo

Pretérito Pluscuamperfecto de Subjuntivo

Perífrasis verbales: dar por+infinitivo, dejar/quedar+participio, llevar/tener + participio, llevar+gerundio, etc.

Participio: verbos con dos formas de participio

Condicional simple y compuesto: valor de cortesía, de probabilidad, de dar consejo

Construcciones globales:

Damos por terminado ...

Llevo leídos ... libros.

Ya tengo revisadas ... páginas.

Adverbios

- grados comparativo y superlativo

Preposiciones

- luchar por..., preguntar por..., salir/partir para..., soñar con, etc.

Conjunciones

- aunque
- sin embargo

ЛЕКСИКА

Включва основни лексикални единици по предвидените от програмата тематични области.

Включват се елементи от речевия етикет: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/ несъгласие, благодарност, молба, покана, предложения, планиране на съвместна дейност, мнения и препоръки, поздравления, пожелания за празници,

	<p style="text-align: center;">ПИСАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да създава логически свързан и правилно структуриран текст по изучаваните тематични области, по актуални или интересуващи го теми в съответствие с комуникативната задача; • да създава текст по опорни точки, ключови думи или илюстративен материал (графично изображение, таблица, карикатура, комикс) в съответствие с комуникативната задача; • да посочва мотиви и да се аргументира; • да води лична кореспонденция; • да разказва накратко конкретни събития, случки и преживявания от личния си житейски опит, да изразява мнение и споделя опит; • да преразказва текст по опорни точки или илюстративен материал; • да попълва формуляри, анкети, да създава стандартен автобиографичен текст; • да съставя план на съдържанието на прочетен или чул текст, да изразява отношение и да коментира; • да използва правопис и пунктуация, които не затрудняват разбирането и са съобразени с нормите на езика. <p>Учениците създават писмен текст с обем 170-200 думи.</p>	<p>съпоставителна характеристика, разказване, преценка и изводи</p>
--	---	---

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА УЧЕБНА ГОДИНА

Годишният брой часове за интензивно изучаване на учебния предмет испански език в IX клас е определеният годишен брой часове в прилагания в училището рамков учебен план.

Годишният брой часове за интензивно изучаване на учебния предмет испански език в X клас е определеният годишен брой часове в прилагания в училището рамков учебен план.

Годишният брой часове за разширено изучаване на учебния предмет испански език в X клас е определеният годишен брой часове в прилагания в училището рамков учебен план.

Годишният брой часове за разширено изучаване на учебния предмет испански език в XI клас е определеният годишен брой часове в прилагания в училището рамков учебен план.

Годишният брой часове за разширено изучаване на учебния предмет испански език в XII клас е определеният годишен брой часове в прилагания в училището рамков учебен план.

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	45%
За контрол и оценка	5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ:

Съотношение при формиране на срочна и на годишна оценка:

Текущи оценки от устни и писмени изпитвания	60%
Оценки от контролни работи и от класни работи	20%
Оценки от други участия (участие в часа, изпълнение на домашни работи, работа по групи, работа по проекти и др.)	20%

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

Обучението по испански език има за цел :

- да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности на учениците на испански език;
- да мотивира ученика да използва испански език за комуникация: да чете, да разбира, да общува без особени затруднения, да демонстрира основни умения за изразяване в устна и писмена форма;
- да изгражда положително отношение към изучаването на испанския език и култура;
- да спомогне за осъзнаване необходимостта от владенето на чужд език като фактор за интелектуалното израстване на учениците.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО ИСПАНСКИ ЕЗИК

Обучението по испански език се осъществява чрез:

- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- прилагане на дейностно-ориентиран подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- общообразователна и възпитателна насоченост на обучението за формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването;
- развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се основава на личния опит и се създават асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети; изученият материал постоянно се включва в учебната дейност чрез типични комуникативни ситуации, а новият материал се съпоставя с изучения; ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения;
- *интегрираното изграждане на четирите езикови умения с акцент върху развиването на говорните компетентности* в съответствие с принципа за устно изпреварване;
- комуникативните умения постепенно се усъвършенстват чрез разнообразяване на ситуацията и прилагане на интерактивни методи на обучение;
- общуване в клас на испански език (българският се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Испания и испаноезичните страни.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, природни науки и информационни технологии .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по испански език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси;
	<ul style="list-style-type: none"> • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици, и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на испански език, или свързани с културния контекст на Испания и испаноезични страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио-и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.

СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България, на Испания и на испаноезични страни, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.